

Tel.: 050 – 5791746 טל'
Email: aviad@mateh.org דוא"ל:

התאנה 5 נשר 3686405
פקס: 04 - 8243490

מבלי לפגוע בזכויות

בס"ד כז' תשרי התשפ"א 15.10.20

לכב'
הרב (פרופ') דניאל הרשקוביץ', נציב שירות המדינה
נציבות שירות המדינה
ירושלים

הנדון: עו"ד אביחי מנדלבלית – מניעת ניגוד עניינים בהליכים למינוי פרקליט המדינה

1. עו"ד ד"ר אביחי מנדלבלית (להלן "עו"ד מנדלבלית") הוא היועץ המשפטי לממשלה.
 2. כמו כן, מתנהל תיק חקירה במשטרה מס' 350752/2013 ביחידת חקירות יאח"ה, כנגד עו"ד מנדלבלית ב"פרשת הרפז". התיק פתוח בסטטוס מב"ד - ממתין לבירור דין (להלן "תיק החקירה").
 3. ביום 28.7.2016 פנה עו"ד ז'יק חן, בשם עו"ד מנדלבלית לעו"ד שי ניצן, פרקליט המדינה דאז (להלן "עו"ד ניצן"), בבקשה להורות על סגירת תיק החקירה שלו ב"פרשת הרפז" מחמת חוסר אשמה. העתק המכתב מצ"ב.
 4. עו"ד ניצן סירב להורות על סגירת תיק החקירה.
 5. מאחר ורק פרקליט המדינה יכול להורות על סגירת תיק החקירה נגד עו"ד מנדלבלית, נמצא עו"ד מנדלבלית בניגוד עניינים מהותי וחמור בכל הנוגע למינוי פרקליט מדינה חדש.
 6. לפיכך, הינך מתבקש בזאת להורות לעו"ד מנדלבלית שלא לעסוק במינוי פרקליט מדינה חדש בכל דרך שהיא, עקב ניגוד העניינים בו הוא נמצא.
 7. בנוסף, הינך מתבקש להורות כי כל עוד לא תתוקן החלטת הממשלה מס' 1585 מיום 29.2.2004 לפיה היועץ המשפטי לממשלה ישב כיו"ר ועדת האיתור לתפקיד פרקליט המדינה, לא ניתן למנות ועדת איתור כזו ולחילופין יש לקיים מכרז פומבי לתפקיד.
 8. לאור דחיפות העניין וחשיבותו לעניין טוהר המידות בשירות הציבורי, הינך מתבקש ליתן את הנחיותך בנושא בתוך שבעה (7) ימים מקבלת מכתב זה.
 9. נבקשך לשלוח לח"מ את העתק הוראותיך בנושא בעת נתינתן.
- הודעה פורמלית: אין באמור במכתב זה כדי להוות כל ויתור, הגבלה השלמה, עיכוב, דחיה, הפחתה, הסכמה או מיצוי טענות באורח חלקי או מלא, על נושא כלשהו שהועלה בעבר או שיועלה בעתיד ו/או על כל דרישה, בקשה, טענה, תלונה, סעד, טען-ביניים, צו, הודעה, תביעה, תובענה ייצוגית או עתירה על פי כל דין ונגד כל אדם. האמור לעיל מהווה התראה עפ"י כל דין לפני הגשת הליכים משפטיים, מינהליים או משמעתיים מכל סוג שהוא.

בכבוד רב,

עו"ד אביעד ויסולי

העתק: ראש הממשלה
שר המשפטים
השר לביטחון הפנים
מזכיר הממשלה

28/7/16

לכבוד
עו"ד שי ניצן
פרקליט המדינה
רח' צאלח א-דין, 29
ירושלים

שלום רב,

הנדון: גניזה של תיק החקירה בו נחקר האלוף (במיל') ד"ר אביחי מנדלבלית כחשוד

ד"ר מנדלבלית טרם קיבל הודעה רשמית ממשטרת ישראל על העילה בגינה נגזר תיק החקירה בו נחקר כחשוד, ולמיטב ידיעתו אף ברישום המשטרתי מופיע כי תיק החקירה עדיין פתוח. כידוע, היועץ המשפטי לממשלה לשעבר החליט לגנוז את תיק החקירה של ד"ר מנדלבלית, ובניגוד למקובל, לא ציין בהחלטתו את העילה בגינה החליט לגנוז את תיק החקירה. בנסיבות אלה, ולאור המפורט להלן, נבקשך להנחות את משטרת ישראל לגנוז את תיק החקירה בעילת העדר אשמה.

בחודש יוני 2014, נחקר ד"ר מנדלבלית במסגרת חקירת "פרשת הרפז", בחשד כי ביצע עבירות של מרמה והפרת אמונים ושיבוש מהלכי משפט.

בחודש ינואר 2015, סמוך להודעת משטרת ישראל אודות סיום חקירתו של ד"ר מנדלבלית, ועובר לקבלת ההחלטה הסופית של היועץ המשפטי לממשלה לשעבר בעניין תיק החקירה, פנינו ליועץ המשפטי לממשלה לשעבר בבקשה לגנוז את תיק החקירה בעילה של חוסר אשמה. בפניותינו הבהרנו כי גניזת תיק החקירה בעילה שאינה העדר אשמה תסב לד"ר מנדלבלית נזק רב, ולפיכך ביקשנו כי ככל שהיועץ המשפטי לממשלה לשעבר שוקל לקבל החלטה אחרת זולת גניזת תיק החקירה בעילת חוסר אשמה, תינתן לנו אפשרות - לפני קבלת ההחלטה הסופית - לעיין בחומר החקירה ולטעון במסגרת שימוע מדוע צריך לגנוז את תיק החקירה בעילה של חוסר אשמה.

היועץ המשפטי לממשלה לשעבר החליט לדחות את בקשתנו לקיים שימוע עובר לקבלת החלטתו הסופית. לפיכך עתר ד"ר מנדלבלית לבית המשפט העליון בבקשה לקבלת צו שיורה ליועץ המשפטי לממשלה לשעבר לקיים שימוע, ולצורך כך להעמיד לרשותו את עיקרי טיוטת חוות הדעת המתגבשת, וכן את חומר הראיות הרלבנטי, ולאפשר לו להגיב על הטיוטה ועל חומר הראיות - וכל זאת טרם יקבל היועץ המשפטי לממשלה לשעבר כל החלטה לגבי ד"ר מנדלבלית, זולת החלטה על סגירת התיק מחוסר אשמה. בית המשפט העליון דחה את העתירה, בעיקר משיקולי מדיניות, תוך שהבהיר כי: "אם וככל שיתממש חששו של העותר, שמורות לו כל טענותיו, לרבות עצם ההבחנה בין עילות הסגירה, נפקות עילת הסגירה בעניינו, חיסיון עורך דין-לקוח וכיוצא בזה, ומובן כי איננו מביעים כל עמדה לגופם של דברים ולגופן של טענות" (בג"צ 2652/15 מנדלבלית נגד היועץ המשפטי לממשלה (ניתן ביום 17/5/2015)).

מספר ימים לאחר דחיית העתירה, החליט היועץ המשפטי לממשלה לשעבר לגנוז את תיק החקירה. כאמור, בהחלטתו לא נכתבה העילה שבגינה החליט לגנוז את תיק החקירה. בהקשר זה, נפנה תשומת הלב לכך שבהחלטות אחרות בהן החליט היועץ המשפטי לממשלה לשעבר לגנוז תיק חקירה, לרבות בתיקים של נחקרים אחרים ב"פרשת הרפז", ציין היועץ המשפטי לממשלה באופן מפורש את העילה בה החליט לגנוז את תיק החקירה.

עם קבלת החלטת היועץ המשפטי לממשלה לשעבר כאמור, כתבנו ליועץ המשפטי לממשלה לשעבר כי החלטתו מהווה - הלכה למעשה - "דוח ציבורי" פסול, ואף עמדנו בפניו על כך שכבר מקריאה ראשונית של הדברים ברור כי מסמך זה רצוף טעויות עובדתיות ומשפטיות מהותיות היורדות לשורשם של דברים, וכן כי עולה ממנו שנתונים משמעותיים מאוד לא נלקחו בחשבון במסגרת הליך בחינת תיק החקירה וקבלת ההחלטה לגנוז את התיק. הבהרנו כי בחינה נכונה ומלאה של הדברים הדרושים לעניין, הייתה מלמדת כי לא נפל פגם בהתנהלותו של ד"ר מנדלבלט באירוע הנחקר. כן, ביקשנו לעיין בחומר החקירה כמקובל, על מנת שנכלכל צעדינו ביחס להחלטה ונוכל לעמוד על כך שנכון לגנוז את תיק החקירה בעילה של חוסר אשמה.

יש בידנו טענות - הן במישור העובדתי והן במישור המשפטי - המלמדות כי החלטת היועץ המשפטי לממשלה לשעבר, העוסקת בטיב התנהגותו של ד"ר מנדלבלט באירוע הנחקר, היא שגויה מיסודה, וכי יש לגנוז את תיק החקירה בעילת העדר אשמה. לעניין זה נזכיר את דבריו של נשיא בית המשפט העליון בדימוס, ד"ר אשר גרוניס, אשר נחשף רק למקצתן של טענותינו, ביושבו כיושב ראש הוועדה המקצועית ציבורית לאיתור מועמדים למשרת היועץ המשפטי לממשלה, כי קיימת הצדקה לערוך בחינה מעמיקה של קביעות היועץ המשפטי לממשלה ביחס להתנהלותו של ד"ר מנדלבלט באירוע הנחקר: "הוועדה קיבלה ממנדלבלט תגובה בכתב לטענות בעניין התנהלותו סביב חשיפת 'מסמך הרפז'. בתגובתו העלה מנדלבלט טיעונים עובדתיים ומשפטיים שיש בהם כדי לחלוק על הממצאים העובדתיים והמסקנות שפורטו בחוות דעתו של היועץ. ... כעולה מכל האמור, האירועים שאליהם מתייחסת חוות דעתו של היועץ המשפטי לממשלה מעוררים שאלות עובדתיות מורכבות. הכרעה בהן מחייבת בחינה מעמיקה של חומר הראיות ואף שמיעת עדויות...". כפי שיובהר בהמשך, גם כב' השופט עמית - ביושבו בדין בעתירה הנוגעת למינויו של ד"ר מנדלבלט לתפקיד היועץ המשפטי לממשלה - התרשם שחלקה של החלטת היועץ המשפטי לממשלה לשעבר נשען על "תשתית עובדתית רעועה".

זאת ועוד, אנו סבורים כי בעקבות פסק דינו של בית המשפט העליון בעתירה זו (בג"ץ 43/16 תנועת אומ"ץ נגד ממשלת ישראל (ניתן ביום 1.3.2016)), אשר ניתן מספר חודשים לאחר פרסום החלטת היועץ המשפטי לממשלה לשעבר, חלה תמורה משמעותית מאוד במצב המשפטי, באופן שמייתר את הצורך שנעלה בפניך את טענותינו לגופם של דברים. שכן ברור מפסק דינו של בית המשפט העליון כי יש לגנוז את תיק החקירה בעילה של העדר אשמה. ככל שתסבור כי לא כך הם הדברים, נבקש להשלים טיעוננו גם ביחס לגופם של דברים.

המדובר כאמור בפסק הדין בעתירה שהוגשה על ידי מספר גורמים נגד החלטת הממשלה לקבל את המלצת הוועדה המקצועית ציבורית לאיתור מועמדים למשרת היועץ המשפטי לממשלה,

ובכך למנות את ד"ר מנדלבלית לתפקיד היועץ המשפטי לממשלה. בעתירה נטען, בין היתר, כי לאור האמור בהחלטת היועץ המשפטי לממשלה לשעבר בנוגע לתיק החקירה של ד"ר מנדלבלית, הרי שהחלטת הממשלה למנות את ד"ר מנדלבלית לתפקיד היועץ המשפטי לממשלה היא החלטה לא סבירה. בית המשפט העליון דן בעתירה במותב רחב של חמישה שופטים, וניתח בהרחבה את התנהלותו של ד"ר מנדלבלית באירוע הנחקר ואת טיבה, וקבע פה אחד כי מנדלבלית מתאים כשיר וראוי לשמש יועץ משפטי לממשלה.

נדגיש כי החלטת היועץ המשפטי לממשלה לשעבר בעניינו של ד"ר מנדלבלית ניצבה בלב העתירה, והחלטה זו - על הטענות השונות שמופיעות בה ביחס להתנהלותו של ד"ר מנדלבלית, כמו גם המכתב המפורט יותר שנשלח לראש הממשלה מאת היועץ המשפטי לממשלה ותגובתו של ד"ר מנדלבלית לשני המסמכים, עמדו בפני שופטי בית המשפט העליון ונבחנו על ידם. כפי שיובהר להלן, שופטי בית המשפט העליון בחנו היטב את מכלול התנהגותו של מנדלבלית נושא חקירתו, ואף התייחסו באופן מפורש למקצת הדברים המפורטים בהחלטה, וקבעו כי התנהגותו לא מצויה בשדה הפלילי.

אב בית הדין, כב' השופט ג'ובראן קבע ביחס להתנהגותו של ד"ר מנדלבלית באירוע הנחקר כי היא אינה בעלת מאפיינים של עבירה פלילית: **"על פני הדברים, אינני סבור כי בהתנהלותו ב'פרשת הרפז' דבק בו דופי המעיד על פגם ערכי-נורמטיבי"**, ובהמשך הבהיר כי: **"בנסיבות העניין, סבורני כי החלטתו של מנדלבלית לשקול את הנושא במשך הלילה היוותה החלטה סבירה ונטולת דופי ערכי-נורמטיבי"**. כב' השופט ג'ובראן ניתח בפסק דינו את התנהגותו של ד"ר מנדלבלית (בשים לב שלצורך כך היו בפניו ממצאי היועץ המשפטי לממשלה אודות טיב התנהגותו והתנהלותו של ד"ר מנדלבלית ביחס לכל אחד מהחשדות שנחקרו), וקבע כי התנהגותו של ד"ר מנדלבלית הייתה התנהגות תקינה, ואף במובן מסוים ההתנהגות המתבקשת: **"סבורני, כי מנדלבלית נהג כשורה שעה שהשהה את החלטתו בדבר העברת 'מסמך הרפז' לידי היועץ המשפטי לממשלה וינשטיין למשך זמן קצר, כדי לשקול את העניין במהלך הלילה. עת אדם נתקל בסוגיה כה רגישה ובעייתית, מצופה ממנו לשקול את הדברים בכובד ראש ולקבל החלטה מושכלת, ולא 'לשלוף מהמותן' החלטות פזיזות"**. כן, כב' השופט ג'ובראן, השווה בין עניינו של ד"ר מנדלבלית לתיק חקירה אחר שנגנו בעילת העדר ראיות, והבהיר כי עילת הגניזה הראויה לתיק החקירה של ד"ר מנדלבלית היא שונה מן התיק האחר שכאמור נגנו בעילת העדר ראיות מספיקות: **"בשונה מעניין הנגבי - שם תיק החקירה נסגר בשל היעדר סיכוי סביר להרשעה נוכח חוסר ראייתי ... - במקרה שלפנינו, היועץ המשפטי לממשלה וינשטיין נמנע מלציין את סיבת הסגירה במפורש, אך למקרא החלטתו לסגירת תיק החקירה, דומה כי התיק נסגר, בין היתר, משיקולי חוסר אשמה..."** (הדברים מתוך פסקה 66 לפסק דינו של כב' השופט ג'ובראן).

כב' השופט עמית אשר הסכים לפסק דינו של כב' השופט ג'ובראן לפיו ממצאי החקירה מלמדים כי לא נפל פגם ערכי נורמטיבי בהתנהלותו של ד"ר מנדלבלית ב"פרשת הרפז", הוסיף דברים משלו על ראשיתו של הדבר - על עצם ההחלטה לפתוח בחקירה פלילית נגד ד"ר מנדלבלית. כב' השופט עמית קבע כי בחינת העניין מעוררת **"שאלות נכבדות שלא ניתנו להם מענה"**, שעניין הוא בעצם ההחלטה לראות את מעשיו של ד"ר מנדלבלית ככאלה המלמדים על חשד סביר לביצוע

עבירה פלילית, ובהתאם לכך: "אם היה מקום מלכתחילה לחקירתו של מנדלבליט בנקודה שולית בהסתעפות של 'פרשת הרפז'; קל וחומר אם היה מקום לחקירתו באזהרה".

נוכח האמור לעיל, ולאור פסק דינו של בית המשפט העליון, הניתן פה אחד על ידי מותב רחב, הקובע כי ד"ר מנדלבליט כשיר, מתאים וראוי לכהן כיועץ המשפטי לממשלה, ובפרט לאור הקביעות הברורות בפסק הדין לפיהן התנהגותו של מנדלבליט באירוע הנחקר אינה התנהגות המצויה בשדה הפלילי, נבקש כי תנחה את משטרת ישראל לגנוז את תיק החקירה בעילה של העדר אשמה.

בכבוד רב,

רס"ן (במיל') ז'ק חן, עו"ד